

ОСОБЛИВОСТІ ЛАНДШАФТНО-АРХІТЕКТУРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТЕРИТОРІЙ ЛІКАРЕНЬ

Ушенко Я.О., студент, Яхненко О.М., асистент, СумДУ, м. Суми

Велика кількість різноманітних за походженням чинників навколишнього середовища негативно впливають на живі організми, викликаючи захворювання, і організм людини не є виключенням.

Щоб поліпшити стан свого здоров'я люди звертаються до медичних закладів, де можна отримати як медичну допомогу, так і пройти реабілітацію, покращити свій психологічний та фізичний стан.

Медичні заклади – спеціалізовані лікувально-профілактичні установи, в яких людям з тими чи іншими захворюваннями надають повний спектр медичних послуг: діагностика, лікування, реабілітація після перенесених хвороб.

Лікувальні заходи на території лікарень найтіснішим чином пов'язані із ландшафтно-архітектурною організацією ділянки лікувального закладу.

Під ландшафтно-архітектурною організацією території лікарні варто розуміти комплекс заходів, які направлені на покращення санітарно-гігієнічних умов території, на створення комфортного середовища для ландшафтно-терапії, проведення озеленення, яке відповідає лікувальному закладу, організацію архітектурного обліку будівель.

Вибираючи земельну ділянку під забудову лікарняного комплексу, необхідно мати відомості про те, що раніше було розташовано на цій території.

Недопустимо використовувати ті ділянки, на яких були розміщені склади отрутохімікатів, радіоактивних речовин, сміттєзвалища, а також якщо рівень залягання ґрунтових вод становить менше 1,5 м до основи фундаменту.

Земельна ділянка лікувально-профілактичного закладу повинна розташовуватись на добре провітрюваній території з навтряного боку і на значній відстані від джерел шуму та об'єктів забруднення повітря. Будівництво лікарень забороняється поблизу промислових підприємств, залізниць, аеродромів, швидкісних автомобільних магістралей і інших потужних джерел шуму. Необхідно, щоб рівень шуму на території лікарень в денну годину не перевищував 45 дБ, в нічну - 35 дБ.

Площа земельної ділянки для лікарень загального типу повинна складати від 80 до 300 м², для дитячих лікарень - від 135 до 250 м² з розрахунку на 1 ліжко.

Для лікарень, що розташовані в приміській зоні, площа земельної ділянки збільшується, порівняно з вказаними, на 15-20 %.

На земельній ділянці для лікарняного комплексу виділяють ряд функціональних зон: зону лікувальних корпусів для неінфекційних хворих, зону інфекційного та пологового відділень, зону поліклініки, зону радіологічного та патологоанатомічного корпусів, садово-паркову та господарську зони. При наявності в складі багатопрофільної лікарні дитячого відділення створюється окрема зона.

Існують чотири основні системи забудови лікарняних комплексів: децентралізована, централізована, змішана та централізовано-блочна. Частіше застосовують централізовано-блочну систему, при якій лікарня складається з декількох корпусів, зблокованих в одне ціле.

Важливою складовою ландшафтно – архітектурної організації територій лікарень є озеленення.

Зелені насадження на території лікарень повинні займати не менше 60% усієї площі і становити в середньому 200 м² на одного хворого. При організації ландшафту і озеленення території застосовуються різні прийоми і видовий склад насаджень, що визначаються згідно зі специфікою лікарні.

Характерним недоліком озеленення багатьох лікарень є відсутність визначеної системи в підборі асортименту, застосування на обмежених ділянках широкого переліку видів і форм рослин різних по своєму складу, еколого-біологічними властивостям і декоративним якостям, що призводить до зниження експлуатаційних і художніх якостей озеленюваних територій, до перевантаженості і строкатості, до перевитрати посадочного матеріалу.

Нерідко висаджувані рослини не лише не узгоджуються з місцем їх існування і між собою, але і не стають органічним доповненням архітектурних комплексів, будівель і споруд - рослинні форми входять в протиріччя з архітектурним рішенням.

Успіх робіт із створення як окремих зелених пристроїв, так і по озелененню території лікарні в цілому, залежить, перш за все, від правильного підбору асортименту рослин.

Для повного і найбільш ефективного використання всіх потенційних можливостей рослинного матеріалу необхідно при підборі асортименту комплексно керуватися наступними основними принципами.

- відповідність рослин функціональному призначенню озеленюваної ділянки та умовам середовища їх існування;

- урахування впливу рослин один на одного і на середовище;

- правильний підбір рослин за розміром та швидкістю зростання, за активізуючим і заспокійливим впливом на людський організм.

Вся система ландшафтної організації повинна бути направлена на основну мету – доповнювати стаціонарне лікування в стінах самих будівлях лікарень та на території лікувального закладу. Улаштування та організація діяльності лікувально-профілактичних закладів згідно з гігієнічними вимогами дають можливість створити найкращі умови зовнішнього середовища для хворих, сприяють впровадженню лікувально-охоронного режиму, запобігають виникненню внутрішньо-лікарняних інфекцій, сприяють як найшвидшому видужанню хворих та забезпеченню оптимальних умов для діяльності медичних працівників.

